

יבית אומר

עלון שבועי לכבודו של רבנו הגדול
מרן רבי **עובדיה יוסף זצוק"ל**

פרשת ויקרא

ניסן תשפ"ה

גיליון מס' 548

דבר העורך הרב יצחק בר זכאי

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' (א ב)

"אדם" - למה נאמר, אלא **מה אדם הראשון** לא הקריב מן הגזל, שהכל היה שלו, אף אתם לא תקריבו מן הגזל (רש"י)
ותמה רבינו החפץ חיים: והרי מקרא מפורש הוא שאין חפץ הקב"ה בקרבן גזל שנא' "אני ה' שונא גזל בעולה" (ישעיה ס"א ח) לשם מה א"כ יש צורך בדרשה מיוחדת מן הפסוק "אדם כי יקריב" אלא שני מיני גזל יש, לא רק אדם השולח יד בממון חברו ונטלו לכיסו נקרא גזלן אלא אף המפציר בחברו שיתן לו דבר או ימכור לו חפץ, עד שלבסוף נתן לו מחמת אי נעימות, הריחו בבחינת גזל, שהרי לא נתן בלב שלם, ורצתה התורה ללמדנו שאין הקב"ה חפץ בקרבן מן הגזל **מכל סוג שהוא ובכל אופן**, ואף לא שיש בו אבק גזל, וזה נלמד מאדם הראשון שלא היתה בו שום בחינה של גזל, שהרי הכל היה שלו.

ומסופר שבעת שהותו של הח"ח באסיפה גדולה בפרטבורג, נזקק בשעת לילה לנייר כתיבה הוא ניגש אל האדמו"ר מלובביטש ששהה אף הוא באותו מלון, ובקש ממנו גליון נייר לכתביבה האדמו"ר נענה בחפץ לב, וכשבקש הח"ח לשלם תמורתם, חייך האדמו"ר וסרב לקבל את התשלום, מיד השיב לו הח"ח את הנייר ולא הסכים לקבלו עד שניאות האדמו"ר לקבל את הכמה פרוטות.

העיר אחד הנוכחים לח"ח בהשתוממות, רבי, הרי ידוע לך שלשתי פרוטות אין ערך של ממש, השיב הח"ח - **משתי פרוטות של גזל עלול להיווצר מלאך חבלה שבכוחו להפוך על פניהן את כל חומותיה של פרטבורג.** לא מזמן התפרסם כאן מכתבו של **מרן זיע"א** בכתב ידו אודות אברך שבא לקבל הסכמה על ספרו ושכח אצל מרן שקית נילון פשוטה, ומרן בקש שיקנה לו את זה במתנה גמורה, או שישלח אליו אם ירצה **זהירותם של גדולים בעיני ממון!!**

שבת שלום!

שעון קיץ:

שקיעת החמה - 19:06

נץ החמה - 6:22

10"ז ק"ש: מג"א - 8:51 הגר"א - 29:9

10:33 סוף זמן תפילה: הגר"א - 19:37

צאת שבת - 19:37

זמן ר"ת במוצ"ש - 20:24

הזמנים הם לפי אופק ירושלים

*ברכת הלבנה החל ממוצ"ש"ק

זמני פסח -

שבת הגדול:

*ביעור חמץ 11:20

(לכתחילה)

*10"ז אכילת חמץ

שבט-10:03

פנינים מתורתו על פרשת השבוע

ויקרא אל משה (א', א')

כתב בעל הטורים: דכתבה התורה ויקרא א' קטנה, משום שמשא לא רצה לכתוב אלא "ויקרא" (ללא א') כדרך שנאמר בבלעם **"ויקר** אלוהים אל בלעם" (במדבר כ"ג, ד') כאילו נראה לו הקב"ה במקרה, וזאת מתוך ענוותנותו של משה, ואמר לו הקב"ה לכתוב גם באל"ף, וכתבה קטנה. **והסביר מרן זיע"א**: דהנה כשירד משה מן ההר והלוחות בידו נאמר "ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו" (שמות ל"ד, כ"ט) ובמדרש נאמר: מהיכן קרן עור פניו? אלא שכאשר ציוהו הקב"ה לכתוב את התורה **נשתייר מעט דיו** בקולמוס, והעבירו הקב"ה על ראשו של משה ומשם קרן עור פניו. (שהאור הבהיק ובלט). **והקשה מרן**: מכיוון שידע הקב"ה כמה אותיות יש בתורה, וידע לכוון את הדיו שצריך, איך א"כ נשתייר דיו בקולמוס? **וביאר מרן**: הקב"ה נתן למשה רבנו את הקולמוס עם הדיו ע"מ לכתוב ספר התורה באותיות רגילות, אך משה מתוך ענוותנותו **כתב א' קטנה** (וכמש"כ בעל הטורים) ולכן נשתייר מעט דיו בקולמוס והעבירו הקב"ה על ראשו ומזה קרן עור פניו, כי הבורח מהכבוד הכבוד רודף אותו.

ונפש כי תחטא ושמעיה קול אלה והוא עד או ראה או ידע אם לוא יגיד ונשא עונו (ה', א')

איתא במדרש (וכן הוא בסמ"ג - סוף הלכות שופר): כל השנה כולה השטן מקטרג על ישראל לפני הקב"ה, והקב"ה דוחהו לראש השנה - ליום הדין, ובראש השנה בא השטן לקטרג ומביא עימו את השמש להעיד על עוונותיהן של ישראל, והשמש מעידה, ואומר לו הקב"ה: הרי עד אחד הוא, וכתוב: לא יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל חטאת, לך והבא עוד עד אחר!, והוא הולך להביא את הלבנה ואינו מוצאה, מפני שהיא נכסית, שנאמר: תיקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו... ולכאורה יש לדקדק - וכי משוא פנים יש בדבר, הרי הלבנה חייבת להעיד, דכתיב: אם לא יניד ונשא עונו?

אולם כבר פסק מרן השו"ע (ח"ו"מ סימן כ"ח): כל מי שידוע עדות לחבירו, **ויש לחבירו תועלת בעדותו** - חייב להעיד אם יתבענו שיעיד לו, עכ"ל. ובנידון שלנו אין העדות לתועלת (ישראל), אלא לס"מ שרו של עשו, כי רצונו להעניש את ישראל, ולא נוח להקב"ה בזה, שהרי אנו נקראים בניס להקב"ה, שנאמר: בניס אתם לה' אלוהיכם, וקיימא לן כרבי מאיר - בין שעושים רצונו של מקום, בין אין עושים רצונו של מקום, תמיד נקראים בניס, ולכן טוב עושה הירח שמתכסה ואינו בא להעיד. (מאור ישראל דרושים עמ"ט)

והשיב את הגזילה אשר גזל (ה', כ"ג)

הקשה מרן זיע"א: נאמר בגמ' (ברכות י"ט) אם ראית תלמיד חכם שעבר עבירה בלילה, אל תהרהר אחריו ביום, כי בודאי עשה תשובה, וזה דווקא בדברים הנוגעים לגופו, אבל בממון - כגון שראינו שגזל, אינו מוחזק שעשה תשובה, עד שנראה שיחזיר את הגזילה. ולכאורה זה סותר את הגמ' (קידושין מ"ט): המקדש את האישה ואומר "על מנת שאני צדיק" אפילו היה רשע גמור מקודשת חיישינן שמא הרהר תשובה בליבו, וכתב רבינו תם בספר הישר (ס' ק"מ) שאפילו אם אותו רשע לא החזיר את גזילתו מקודשת - מפני שאפשר שהרהר תשובה בליבו, וא"כ מדוע לא נצטרך לראות שהחזיר את הגזילה

ותירץ מרן זיע"א: שכיון שאמר מפורש "על מנת שאני צדיק גמור" יש לתלות שבדעתו להחזיר את הגזילה מה שאין כן באותו תלמיד חכם שגזל, שכל שלא ראינו שהחזיר את הגזילה אינו בחזקת שהחזיר.

מעשה רב

סיפר רבי שלום סעדון הי"ו שעמד לצידו של מרן שנים רבות זכורני, שיום אחד לפני חג הפסח הייתי אצל מרן זיע"א וסיפרתי לו שיום קודם קרה לנו מקרה מצער בשכונה: אחד האברכים שהיה עם החברים בכולל בחבורת אפיית מצות, **קטע את אצבעו** כתוצאה משימוש לא נכון במכונה מרן הזדעזע ופלט מגרונו ואמר אי, תוך שהוא קם מכסאו, לתומי חשבתי שמרוב צער לא יכל להישאר לשבת במקומו, אך מרן ניגש לחדרו כשבדיו 500 שקלים **תן לו לאברך המסכן!** אמר לי מרן- הוא בודאי הפסיד את שכרו עקב הפגיעה הייתי המום, אני סיפרתי למרן את הסיפור כבדרך אגב אך מרן ברגישותו ובלבו הרחום הרגיש את כאבו של האברך.

עוד סיפר

יום אחד בהיותי אצל מרן התקשר הגאון הרב ולדנברג זצ"ל-בעל הציץ אליעזר ופונה למרן ואומר **"כבוד הרב** מדוע אתה מוכר את הספרים שלך **יביע אומר כל כך בזול**- במחיר 20 שקל ואני מוכר כל ספר שלי 50 שקל

ואף אחד לא רוצה לקנות אותם, הם אומרים יביע אומר יותר זול,

תעלה את המחיר"

ומרן השיב לו: "במחילה מכבודו הספרים שלי מיועדים לאברכים,

מאין להם כסף?"

והרב ולדנברג משיב: "בכל זאת זה מחיר זול מדי, כבודו יעלה את המחיר

ומרן השיב לו: "אין לאברכים כסף צריך להתחשב בהם"

והרב ולדנברג משיב: "כבוד הרב אני מבקש שתעלה את המחיר מעט"

ומרן השיב לו: "טוב אשקול זאת"

עם סיום השיחה פנה אלי מרן ואמר: "לך תגיד להם להעלות את המחיר ל-25 שקל, מה אני יכול לעשות."

עוד סיפר

מעשה באחד מהשכנים שלי שבנו לא נפקד בזרע של קיימא שנים רבות,

בצר לו פנה אלי אביו וביקש שאפעל אצל מרן שיברך את בנו.

והנה באחד הימים כשהסעתי את מרן ביקשתי מהבן שיתלווה אלינו ברכב, מרן ישב במושב האחורי כהרגלו וביקשתי מהאברך הנ"ל לשבת ליד מרן

פנית למרן ואמרת- כבוד הרב יברך את האברך הזה שיפקד בזרע של קיימא **ומרן ברך**

הוספתי ואמרת: אני מבקש **שכבודו יגזור**, כבר הרבה שנים שהוא לא נפקד. אל תבלבל לי את המח! השיב מרן

לא ויתרתי ושוב הוספתי וביקשתי, אני מבקש **שכבודו יגזור**,

די!, השיב מרן

אך אני נותרתי בשלי **ופנית בשלישית** למרן: אני מבקש **שכבודו יגזור** בפעם הזאת נענה מרן לבקשתי וגזר את אשר גזר

ולאחר **שנה נולדה** לאברך בת שתחי.

ומעשה נוסף. באחד מביקוריו של מרן בפ"ת במוסדות מעין החינוך בקשה המפקחת לדבר עם מרן ביחידות, עם הכנסה לחדר שבו שהה מרן, **פרצה בבכי קורע לב**, בהתחננה למרן שיתפלל שתיפקד בזרע של קיימא, **ואכן מרן בירך**, אך היא בשלה **כבודו יגזור**, התחננה ושוב מרן מברך ושוב מבקשת **כבודו יגזור** אני מתחננת זה 20 שנה שאין לי ילדים זעקה מקירות לבה ומרן שלא יכל לראותה בבכי **אכן גזר** שבשנה הבאה תיפקד בזרע של קיימא וכך היה.

כינור הירתי

- א. **האם יש** קשר בין המצב הכלכלי בבית, **לסדר ונקיון** בבית.
- ב. **מתי יוכל** אדם לזכות ל**נשמה יתירה** ביום חול?
- ג. **מי יזכה** שהאבות הקדושים **ישתעשעו** עימו בדברי תורה לעתיד לבא?
- ד. **היכן מצינו** שמציעים ליהודי שימכור את בנו **בעד שקל**?
- ה. **על מי** מהאמוראים מסופר שבכל פעם שיצא לשוק, היה **דולק על ראשו** וזורח נר מיוחד מן השמים?
- ו. **כיצד יוכל** אדם לזכות שעצותיו **יתקיימו ויצליחו**?
- ז. **אדם שנשאל** כמה נכדים יש לך, **האם מותר לו לשקר** ולנקוב במספר נמוך מחשש לעין הרע?
- ח. **מדוע לא** נבראו לאדם **כנפיים**?
- ט. **כמה מיני** צבעים יש **בטווס**?

תשובות:

- א. **כתב הרא"ש** (בתס"י לסנהדרין כ'): **שר העניות** שמו **נביל"** וכשבית נקי ומיטה מוצעת, אין שר העניות שוכן בו, אלא **שר העשירות** ששמו **נקיד**-שוכן במקום נקי וצח.
- ב. **כתב השדי חמד** (ח"א כללים סי' כ"ו) ראיתי בדברות קודשו של ר' חיים ויטל, אם מקיים מצוות **"בימו תתן שכרו"** זוכה אז לנשמה יתירה שקונה האדם בשבת.
- ג. **כתב בספר** אוצר יד החיים (אות צ"ג) שלעתיד לבוא ישתעשעו האבות עם איש שבעולם הזה **לא נחשב לכלום** והעולם יתמהו מזה, וישיבו שהוא ירא שמיים.
- ד. **כתב כף החיים** (יו"ד סי' קט"ז) בשם ספר חסידים (סי' רמ"א)- רמ"ו): מי שמתו לו בניו (רח"ל) ילך למדינה אחרת שהמקום גורם, או ימכור את בנו **בעד שקל** או איזה דבר מאכל **ויחיה**, ובשו"ת חתם סופר (חו"מ סי' קי"א) ביאר: מה שנוהגים למכור הבנים משום שחוששים **שמא נגזר על האב הזה** שימותו בניו, ע"כ מוכרו לאחר שהוא יהיה אביו מעתה, **והילד יהיה בנו של זה**, ולא יקרא עוד שמו עליו.
- ה. **מר עוקבא**- ע"י רש"י סנהדרין ל"א.
- ו. **נאמר במדרש** (שוחר טוב תהילים א') ר' אלעזר בן ערך היה יועץ עצות ומתקיימות ומצליחות, כי כך מקובלני מרבתי **שכל עצה שהיא לש"ש** סופה להתקיים, ומקרא מלא הוא עצת ה' היא תקום -עצה שיש בה דבר ה' (לש"ש) היא תקום.
- ז. **נאמר בסנהדרין** כב: עשוי אדם לא ליראות עשיר, ויכול לאמר לבריות חייב אני מעות לפלוני **כדי להתרחק מעין הרע**, ומכאן למד הרב אלישיב זצ"ל (פסקי הגריש יו"ד עמ' ש"ט) שהחושש מעין הרע **מותר לו לשקר** בסכום צאצאיו ונכדיו.
- ח. **השיב ע"כ** בשו"ת הלכות קטנות (ח"א סי' רכ"ג): כדי שלא יהא אדם קל לעשות עכירות ובזמן שהולך לחטוא **רגליו יעכבוהו ויחזור**, וסיבה נוספת שיקבל שכר פסיעות.
- ט. **נאמר במדרש** תנחומא (תזריע סי' ס') בא וראה הטווס **שס"ו מיני** צבעונים יש בו. ובילקוט שמעוני (שמואל רמ"ז פ"ג) נאמר הטווס **שס"ה** צבעים יש בו.

(החידות מתוך הספר

להרב ארז חזני שליט"א)

דיני ערב פסח שחל בשבת והגעלת כלים

***בשנה זו שחל ערב פסח בשבת** בודקים את החמץ ביום חמישי בערב (אור ליום שישי י"ג ניסן) ומברך על ביעור חמץ- ואח"כ יאמר כל חמירא דאיכא ברשותי וכו' כבכל שנה.

***ביום שישי** שהוא י"ג בניסן, מותר לאכול חמץ כל היום (ויש נוהגים שלא לאכול חמץ בערב שבת אחר ד' שעות)

ויבער את החמץ בערב שבת בשעה חמישית עד השעה 11:20 בבוקר כמו בערבי פסחים של שאר שנים כדי שלא יבואו לטעות בשאר שנים וישאיר מן החמץ **מזון לשתי סעודות של שבת** בלבד לליל שבת ליום שבת שחרית ואין צורך לבטל שוב את החמץ בשעת הביעור ביום שישי, שהרי ממשיך לאכול חמץ בשבת, אלא **יבטלנו בשבת בבוקר** לפני זמן איסורו. אח"כ מבער את הכל ביום שישי ובסעודות שבת נוהג לאכול מצה מבושלת או מטוגנת כמו שיבואר להלן, ואז יבטל שוב את החמץ ביום שישי.

***יש להיזהר** מלבשל בשבת זו תבשילי חמץ שנדבקים בכלים, כדי שלא יצטרכו להדיחם בשבת לאחר הסעודה שהרי הדחה זו אסורה שאינה לצורך השבת.

***ביום שבת** ישכמו להתפלל שחרית עם הנץ החמה ולא יאריכו בתפילה, כדי להספיק לסיים סעודת שחרית לפני זמן איסורו של החמץ ויזהר מאוד בסעודתו שלא יתפזרו פירוורי הלחם לכל עבר.

***אם נשארו** לו פרוסות לחם לאחר סעודת שבת, יפוררם שלא ישאר בכל אחת מהם כזית ויזרקם לפח האשפה, או ישליכם לבית הכיסא, וירחץ ידיו היטב וישטוף פיו במים שלא ישאר בפיו חמץ.

***לאחר הסעודה יבטל החמץ** ויאמר: **כל חמירא דאיכא ברשותי** דחזיתיה ודלא חזיתיה דביערתייה ודלא ביערתייה לבטיל ולהוי כעפרא דארעא

***בשבת זו** יכולים לאכול מצה רגילה **בליל שבת**, וביום שבת יאכל רק מצה עשירה או מצה מטוגנת או מבושלת כי אסור לאכול מצה בער"פ **סעודה שלישית** שזמנה אחר המנחה א"א לעשותה בחמץ, מפני שכבר הגיע זמן איסורו, וא"א לעשותה במצה רגילה, מפני שאסור לאכול

מצה בערב פסח (וכן סעודת שחרית אסור לעשותה במצה רגילה) לפיכך יש לעשותה **במצה עשירה** ויסעוד אותה קודם שעה עשירית (כשלוש שעות קודם צאת הכוכבים) כדי יאכל בלילה מצה לתאבון ויברך עליה **מזונות ועל המחיה** ויותר טוב לעשותה במצה מבושלת או מטוגנת ויברך עליה **ברכת המוציא ולבסוף ברכת המזון** ואם אין לו מצה מבושלת יוצא ידי חובה בבשר ודגים או פירות.

* **לאור האמור** ישנה עצה טובה לכל מי שירצה בכך, כדי שלא יצטרך להשאיר חמץ בביתו בשבת, וכן שלא יצטרך לנקות את כלי החמץ בשבת ולהדיחם כראוי שאין שבת מכין לחול וישארו בבית כאבן שאין לה הופכים, עד מוצאי יו"ט של פסח,

לפיכך טוב ונכון לנהוג לבער החמץ מכל וכל בערב שבת, ולהצניע במקום מיוחד את כל כלי החמץ לאחר שטיפתם בערב שבת כראוי, ולהשתמש בשבת אך ורק **בכלים הכשרים והמיוחדים לפסח**, ובתבשילים ובמאכלים הכשרים לפסח, ויקיים **מצות סעודות שבת**, במצה מבושלת בתוך מרק של בשר או עוף, **באופן שכזה**: שלאחר שנתבשל התבשיל יורידנו מעל האש, ובעוד התבשיל שבסיר חם שהיד סולדת בו, יתן בזה אחר זה בתוך התבשיל כמה ריקקי מצות כדי צורכו, באופן **שהמצה ספגה היטב את טעם התבשיל** ויוציא המצה בשלמותה, שלא תתפורר בתוך המרק ואז יוכל לקיים בה מצות שלוש סעודות. שיהיה אפשר לבצוע אותה בשבת **ולברך עליה המוציא וברכת המזון**, כיון שנשאר עליה צורת פת.

וכן הוא הדין שיוכל לטגנה בשמן, ויהיה אפשר לקיים בה סעודות שבת. ואם ירצה יוכל בליל שבת לסעוד אף על מצה רגילה, הואיל ובליל י"ד אין איסור כלל באכילת מצה, וכאמור לעיל, וביום שבת יקיים סעודת שחרית וכן סעודה שלישית במצה מבושלת או מטוגנת (וכשעושה כן יש לו לבטל החמץ בשעת ביעורו בערב שבת).

דיני הגעלת כלים

* **תבניות** של תנורי אפיה חשמליים יש **ללבנם באש**, או להחליפם בחדשות, **והתנורים** עצמם יש לנקותם היטב מבפנים בכל הדפנות, **ולהסיקם** היטב שעה אחת, ולהמנע מלהשתמש בהם בחמץ קודם ההסקה כ"ד שעות.

* **סירים** שמבשלים בהם צריכים הגעלה במים רותחים בכלי ראשון שעל האש, וקודם ההגעלה יש לרחצם ולשפשפם היטב מכל לכלוך וחלודה, וכן סיר לחץ אפשר להכשירו ע"י הגעלה וכן הגומי שבכיסוי ינקה ויגעיל, וכן מחבת דיה בהגעלה בכלי ראשון.

* **פלטה** חשמלית די שיערה עליה מים רותחים מכלי ראשון לאחר שינקה אותה היטב מכל חשש חמץ, ואם חימם עליה חמץ כגון שהניח עליה חלה או פיתה, בנוסף לני"ל יעטוף אותה בנייר כסף עבה (150 מיקרו)

* **מקרואגל** עדיף מאוד לא להשתמש בו בפסח, ואם מוכרח להשתמש בו, ינקה אותו היטב ויניח קערה עם מי אמה ויפעיל אותו כ-10 דקות, ויקפיד לחמם בפסח רק בכלים סגורים.

* **כלי זכוכית** אינם בולעים ואינם פולטים כלל, ולכן אינם צריכים שום הכשר לפסח, ויש להכשירם ע"י שטיפה והדחה.

* **מיחם חשמלי** אם לא מניח עליו במשך השנה חמץ אינו צריך הכשר, ואם הניח עליו חלות או פיתות יש להגעילו, ע"י שימלא אותו **שלושת רבעי** מים וירתיחנו, ואת החלק העליון (רבע) שלא הוגעל, יגעילו בנפרד ע"י שיכניסו הפוך לסיר ההגעלה עד רבע המים וכן את המכסה יגעיל בנפרד.

* **טבילות וכדורי הרגעה** נגד כאבי ראש וכאב שיניים, מותר להשתמש בהם בפסח אפי' שיש בהם תערובת חמץ, ודוקא בחולה שחלה כל גופו, ואע"פ שאין בו סכנה, אבל אם הוא מיחוש בעלמא אין להתיר, וטבילות שמוצאים אותם וטעמם טוב אסור למצוץ ממנו בפסח לדלקת גרון, אח"כ אין בו תערובת חמץ.

סיפור השבוע

הרב אהרון כהן חתנו של החפץ חיים נחל פעם אכזבה בהשתדלותו להשיג משרת רבנות בעיר מסוימת. השיח ר' אהרון את צערו בפני חותנו, והח"ח דיבר על ליבו והצביע בפניו שאין זה כדאי להצטער ולהתמרמר בשל אי קבלת משרה רבנית.

ברם, דעתו של ר' אהרון טרם נחה, והח"ח שהכיר שצערו עדיין לא פג, אמר שהוא מוכן לספר לו סיפור, אבל בתנאי שיקבל על עצמו ויבטיחו נאמנה לבל יספר זאת לאיש כל עוד הוא, החפץ חיים בחיים.

ר' אהרון הבטיח והח"ח סיפר לו את המאורע שהתרחש בתקופה הקצרה שבה כיהן כרב בעיירה ראדין, ושהיווה את אחד הגורמים לעזיבתו את הרבנות.

אירע פעם ואחד הקצבים נתפס במכירת בשר טריפה, וכמובן שהועבר מיד מחזקתו. הלה בא לפני, סיפר הח"ח, והביע חרטה גמורה על מעשיו, הבטיח בכל ההבטחות שבעולם לבל ישוב לכסלה עוד,

והתחנן בדמעות שאחזיר לו את ההכשר. מאחר שנוכחתי שהלה מתכוון ברצינות להבטחותיו, ומצוקתו הכלכלית היתה עצומה, שיתפתי את מידת הרחמים במידת הדין והחזרתיו לכשרותו. על החטא עצמו קנסתי אותו בתרומה גדולה לבית המדרש.

הקצב לא האריך ימים לאחר אותו מעשה, וכעבור זמן קצר הלך לעולמו, וכל מה שאירע עימו, ונשכח מהלב. באחד הימים,

המשיך החפץ חיים לספר, ואני לומד כדרכי בעזרת הנשים שלי בית הכנסת, נפלה עלי תרדמה, ובחלומי והנה מופיעים לפני שלושה אנשי צורה, והגדול שביניהם פונה בשאלה:

ר' ישראל מאיר, הלא תזכור את המאורע עם אותו קצב שקנסת אותו בתרומה לבית הכנסת. אמור נא אפוא, מה היתה כוונתך בקנס זה, האם רק למען יזהר להבא וישמור עצמו לבל ישליל עוד את בני העיר, או כוונתך הייתה למען תהיה לנענש כפרה על עוונו.

בשומעי את הדברים, המשיך הח"ח לספר, אחזני רתת וחלחלה, ולא יכולתי להוציא מילה מפי, אבל ראש המדברים הרגיעני,

ואמר שימתינו לי עד שתשוב דעתי אלי, כשנרגעתי, הרהרתי בליבי מה היתה כוונתי באותו קנס, והשבתי שעד כמה שאני זוכר הטלתי את הקנס לשם עונש, ולא לשם כפרה, האורחים הודו לי על תשובתי, ונפטרו ממני.

כשהתעוררתי מתרדמתי היה ראשי כבד עלי, מבלי יכולת למצוא מרגוע לנפשי, חזרתי לתלמודי, והנה שוב נופלת עלי תרדמה. הפעם הופיע הקצב בעצמו כשהוא כולו רצוף ומדוכדך, והחל לטעון כנגדי בקול בוכים: אוי רבי ראה נא מה עוללת לי בתשובתך לבית דין של מעלה, כשעמדתי לדין והקטגור תבע לדון אותי לנהנום בעוון האכלת טריפות, טענתי שכבר התכפרתי בקנס שהטלת עלי לתרום לבית הכנסת. הקטגור המשיך לטעון כנגדי ואמר שהקנס לא היה לשם כפרה, אלא לשם אזהרה להבא גרידא, בית הדין החליט לשאול את פיך על כוונתך, ומאחר שתשובתך היתה שלא התכוונת לכפרה, יהיה עלי עתה לעבור יסורי גהנום קשים כדי להזדכך מאותו עוון. בשלב זה פנה הח"ח לחתנו ואמר לו, שכיוון שעול הרבנות בכללו היה למורת רוחו, הרי לאחר מעשה זה גמלה בליבו החלטה להסתלק מן הרבנות. אף אתה, ר' אהרון חתני, ראה נא גם ראה מה גדולה היא האחריות הכרוכה ברבנות, ולכן אל תצטער שלא קבלת המשרה.

הברכה בפרנסה

כתב רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

להנהגה מיוחדת זוכים עמלי תורה המשקיעים ראשם ורובם בתורת ה' הפסוק בתהלים (פרק ל"ז) "נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב" וכו', מתגשם לנגד עינינו,

פעמים רבות כאשר נתקלים באברכים **שבודך הטבע**

לא היו מסוגלים לפרנס גם משפחה קטנה, ק"ו כשמודבר במשפחה מרובת ילדים שהוצאותיה מסתכמות בסכומים גבוהים.

הרה"ג ר' יצחק דוד גרוסברד סיפר במהלך שיעור בדף היומי, על אברך שניגש לפני מספר שנים לרשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגרא"מ שך וסיפר לו על התוכנית המתקמת במוחו לצאת לעבודה, **רק בשעות הלילה**, דהיינו שבמשך כל היום ימשיך לשבת וללמוד, ורק בלילה ישלח ידו בעיסוק פלוני שיכניס לו **משכורת מכובדת**.

מרן ראש הישיבה יעץ לו שלא לעשות כך, אך האברך התעקש ומימש את תוכניתו.

לאחר כמה חודשים חזר השאול אל הגרא"מ שך, וסיפר לו דברים כהווייתם: אמנם הכנסותי גדלו בהרבה, אך כשאני עושה את המאזן החודשי שלי עולה בידי נתון מדהים. כאשר הייתי שקוע ראשי ורובי בתורה, בכל שעות היממה, **נשאר לי יותר כסף בכיס**, ואילו כיום כשאני עובד ומשתכר היטב, כמעט ואין בכיסי פרוטה לפרוטה.

החזיר לו מרן "הדבר פשוט כבעיתא בכותחא, לאברך השקוע בלימוד, **הנהגה מיוחדת בשמים**, **מתייחסים אליו בצורה אחרת**, ואם הקב"ה הבטיח לפרנס את לומדי התורה ולישא בעול כלכלתם, הרי שדרכים רבות יש לו לא-ל עליון, כיצד להחיל את הברכה על המילגה המצומצמת שמקבל האברך בכולל.

"אבל משיקשת לצאת ממסגרת הלימוד ולהתחיל לעבוד, הרי שההנהגה כלפיך היא שונה, **ומתייחסים אליך כאל אדם עובד**, המתייגע לפרנסת ביתו, ואם כן הרי ברור שכדי שיהא סיפק בידך לכלכל את ביתך וילדיך על פי סוג העבודה שלקחת על עצמך, אין די רק בכמה שעות בלילה, אלא צריך להשקיע מאמצים הרבה יותר גדולים כדי להגיע אל הסכום המתבקש".

מרן ראש הישיבה חזר וביאר כמה פעמים באותה הזדמנות את ההנהגה השמימית עם בני תורה **המשפיעה ברכה והצלחה בכספי המילגה של הכולל** ההנהגה זו "שומרת" גם על מכוונת הכביסה שלא תתקלקל ועל יתר המכשירים בבית שלא תארע להם תקלה, היא סוככת על בני הבית מפני מחלות, וכל זה כדי לחסוך מן האברך הוצאות מיותרות.

מה שצריך להדגיש כמובן, הוא, שתשובתו של מרן ראש הישיבה התייחסה רק לאותו אברך, וברור שכל יהודי הנתקל בבעיה דומה הקשורה לפרנסה, **עליו לשאול שאלת רב**,

יש מצבים ותקופות בחיים שבהם צריך אדם לצאת לעבוד,

ואז – אם ינצל את שארית הזמן ללימוד, גם הוא יהיה זכאי

לקבל את השכר שהוטבט לעבדי ה', שהרי עשה את המוטל עליו.

(טובך יביעו פרשת בחוקותי)

גימטריה בפרשה

יקריב אותו לרצונו(א, ג')

פירש"י כופין אותו עד שיאמר רוצה אני
"פתח אוהל מועד יקריב אותו לרצונו" **בגימ'** "ואם היה ממאן כופים אותו עד שיאמר רוצה אני"

ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח(א, ז')

פירש"י מצוה להביא מן ההדיוט

"בני אהרן" **בגימ'** "מצוה להביא מן ההדיוט"

ואם זבח שלמים(ג, א')

פירש"י שלמים שיש בהם שלום למזבח, לכהנים ולבעלים

"זבח שלמים" **בגימ'** "למזבח ולכהנים ולבעלים"